

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Impedimenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.I. Ejus malitia.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55524](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55524)

cula non ultimum sibi locum hæc fe-
gnities meritò vendicet. Ejus ergo fu-
gam ut efficacius persuadeam, I. illius
malitiam, II. vilitatem, III. damna ob
oculos breviter ponam; probando,
eam esse peccatum, & quidem tur-
pe, valdeque noxium.

§. I.

Est Peccatum.

I.
*Probatur
id à pari.*

I. **P**rimum quod attinet, inprimis
hæc in surgendo pigritia est pia-
culum inter minora non minimum.
Constat id luculenter inducto à pari
argumento. Nam auctore Augusti-
no, cui gemina Ecclesiæ lumina (b)
suffragantur, *quoties aliquis in cibo &
potu plus accipit, quàm necesse sit, ad mi-
nuta peccata pertinere noverit.* (c) Ergo
etiam quoties aliquis fomno amplius
tribuit, quàm corporis habitudo po-
stulat, levi errato se obstringet.

Si

(b) S. Gregor. M. lib. 30. Mor. c. 7. S. Thom.
2. 2. q. 148. a. 1. & 4. (c) Aug. Tom. 10.
Serm. 4. in die animarum.

Si enim Angelico Doctore manifestum est, *inordinatum edendi appetitum esse peccatum*; (d) qua prerogativa minus ordinata dormiendi appetentia à simili culpa eximetur? præsertim cum par utrinque militet ratio. Nam secundum Aquinatem *omnia delectabilia, quæ in usum hominis veniunt, ordinantur ad aliquam hujus vitæ necessitatem, sicut ad finem.* (e) Nota, *omnia delectabilia*: ergo etiam somnus. Ergo ordo & finis à natura institutus exigit, ut is solum admittatur propter necessitudinem. *Necessitas enim hujus vitæ* (verba sunt S. Thomæ) *est regula delectabilium, quæ vult, ut præcisè tantum eis utamur, quantum necessitas hujus vitæ requirit.* (f) Igitur qui neglecta hac regula tamen ultra quàm necesse sit, sopori indulget, finem naturæ & ordinem pervertit: contra legem rationis agit; proinde peccat.

Dein comedere, & bibere ob solam voluptatem etiam moderatè, est levior
offen-

(d) Loc. suprà cit. (e) 2. 2. Q. 141, a. 6.
(f) Ibidem.

offensa DEI, ut fusè & doctè probat Cardenas, commentando in propositionem VIII. ab Innocentio XI. damnatam; (g) ubi ostendit, solum hoc membrum, reliquis etiam omissis, fuisse motivum sufficiens, illam thesin nigro theta notandi. Quis ergo inficias ibit, par delictum esse, diutius dormire ob solam voluptatem? Licet enim ejusmodi dormitatores suæ huic desidiæ aliud semper & aliud palliolum prætexere consueverint, tamen solam rei suavitatem unicum eis incitamentum esse, ipsa nostrî proditor conscientia clamat, ut infra pluribus ostendetur. Itaque quàm parum *appetitus naturalis edendi*, æquè parum *appetitus naturalis dormiendi licitè suis actibus fruitur*, blandimentum inde ortum ultimò ac unicè spectando; cum ob rationum paritatem utraque assertio, utpote sub illa octava virtualiter (ut ajunt) contenta, æquali fulmine Vaticana ex arce perculsa sit, atque proscripta. Dixi: *fruitur*; nam somni dulcedine licet quidem *uti*, ad
altio-

altiore[m] eam finem velut medium dirigendo; non tamen *frui*, in ea sola quasi in fine quiescendo. Quo sensu cuidam Epicuri alumno Seneca reposuisse fertur: *tu voluptate fruere, ego utor.* (h)

II. Nec opponas, vacare noxa, audire musicam, olfacere florem, venari, ambulare ob solam delectationem his actibus propriam; adeoque nec malum fore, diutius hærere in lecto ob solam, quæ hanc inertiam comitatur, sensuum illecebram. Nam imprimis etiam hanc propositionem, tanquam in illa thesi octava virtualiter contentam, pariter ab Innocentio XI. damnari, mordicus contendit Cardenas, hanc suam opinionem tutans auctoritate S. Thomæ. (i) Sed demus, verum esse, quod objicitur; tamen adhuc lata inter meam & allatam positionem intercedit diversitas.

II.
Responde-
tur oppo-
sitioni.

Nam

(h) Seneca libro de vita beata. (i) Dissertatione 2, c. 1, q. 3, q. 2, n. 37, & 38.

Nam enarratæ actiones à natura ad hunc finem sunt ordinatæ, ut animum relaxent. Unde sequitur, quod illa oblectatio, quæ in hac animi relaxatione consistit, (tanquam intentus à natura finis) ratione sui appeti possit. Contrà verò illud, ex somno uti & ex cibo proveniens, oblectamentum est institutum, ut solùm sit medium, quo alliciamur ad nostras vires per moderatum eorundem usum conservandas. Proin inverteretur ordo naturæ, si hujusmodi lenocinia directè & ratione sui quærentur; sique in annexo eis blandimento tanquam in fine sisteretur.

Accedit, quod jucunditas ex musica resultans, ad superna mentem potius elevet, quàm inde abstrahat; cum è contrario prolixior somnus brutis similes nos, totosque hebetes reddat. Unde concluditur, inter non necessarium soporem, ac relatas exercitationes ingens intervenire discrimen, & ex posteriorum honestate minimè inferri posse innocentiam prioris; adeo-

adeoque socordiam in surgendo non minus piaculum esse, ac intemperantiam in comedendo.

III. Præterea qui sponte & temerè ^{III. Probatur idem ratione} ponit ejus generis actionem, quam providet turpissimis tentationibus lubricam occasionem præbituram, peccat. Ita pronunciant communi assensu omnia Theologorum subsellia. Jam verò talia stragulorum mancipia per suam hanc præcipuè insomnem in toro moram studiosè dant ansam variis imaginibus, & quidem foedissimis, periculosissimis; idque tristi experientia docti optimè norunt. Ergo peccant; saltem si sit periculum consensus; & quidem lethalem in modum, si illud omnino proximum existat; leviter verò, si minùs propinquum id sit.

Denique contumax hæc & lenocinans in strato pigritia est causa deliberatè & quidem præter jus & fas temerariè volita effectûs leviter mali, nempe diurni illius teporis, qui præcipu-

cipuas, imò omnes totius diei functiones vitiat, destruit, pessundat. Ergo etiam illa ejusdem malitiæ rea erit. Cuicumque ergo DEUS est cordi, ejusque offensa horrore; quicumque ea credit, quæ de malignitate, effectibus & pœnis peccati venialis in prima commentatione perpendimus, is toto cordis affectu malitiosam hanc in surgendo socordiam fugiat, & detestetur.

§. II.

Est peccatum vile.

I. **N**ec minor hujus ignaviæ vilitas est. Nam ejusmodi Endymiones & lucifugæ talpæ à suis moderatoribus propterea acriter reprehenduntur, ab æqualibus non sine sarcasmis carpuntur, ab inferioribus non rarò in faciem vilipenduntur, & ab ipso tandem dæmone, quod rei caput est, turpiter ludificantur; utpote qui singularem quandam in illorum phantasiam, humores & caput potestatem

exer-

I.
*Tales sunt
aliis ladi-
brio.*